

Trump, toll og sjømat – # 2, uke 11

Sjømatrådet følger opp med en ekstra-oppdatering i uke 11 med siste nytt pr. fredag 13. mars kl 17.00.

I denne utgaven oppdaterer vi på status i USA etter uttalelser om nye tollsatser, handelsetterforskning og refusjoner av innbetalt toll. I tillegg knytter vår analytiker for laks- og ørret Paul T. Aandahl noen kommentarer til eksporttallene for uke 10 som i stor grad påvirkes av krigen i Midtøsten.

Varslet tollsats på 15 prosent ikke implementert

Etter at USAs høyesterett 20. februar erklærte Trump-administrasjonens IEEPA-toll ugyldig, innførte president Donald Trump en global tollsats på 10 prosent med hjemmel i Section 122. Tollsatsen kan stå frem til 24 juli. En eventuell forlengelse utover 24. juli vil kreve Kongressens godkjenning.

US Trade Representative (USTR) Jamieson Greer har signalisert at tollnivået skal økes til 15 prosent. Foreløpig er imidlertid 10 prosent fortsatt den gjeldende satsen, og det er ikke publisert noen formell beslutning om å øke nivået.

USA åpner handelsetterforskning relatert til Section 301-prosesser

USTR har som forventet annonsert at en rekke Section 301-undersøkelser er startet. Undersøkelsene gjelder i hovedsak to parallelle prosesser: én knyttet til det amerikanske myndigheter omtaler som [strukturell overkapasitet og produksjon i globale markeder](#), og én knyttet til [manglende tiltak mot tvangsarbeid i leverandørkjeder](#).

Et nærliggende utfall kan være at administrasjonen bruker prosessene for å videreføre de nå ulovlige IEEPA-tollsatsene, slik at eksisterende handelsordninger, avtaler og forpliktelser fortsatt kan opprettholdes.

Samtidig er det betydelig usikkerhet om hva resultatet faktisk kan bli. Norge kan i prinsippet møte høyere tollsatser, samme nivå som tidligere eller andre justeringer. Utfallet vil først bli klart når undersøkelsene er ferdigstilt og tiltakene er iverksatt.

Norge er på begge listene som er publisert så langt. Dette gjelder også de 15 andre landene som er på listen tilknyttet *strukturell overkapasitet og produksjon*. På listen som er knyttet til *manglende tiltak mot tvangsarbeid i leverandørkjeder*, finner vi i

tillegg Canada, Chile og Storbritannia. Totalt er 60 land positivt nevnt i undersøkelser under Section 301.

Samtidig er det fiskerinasjoner som foreløpig **ikke er nevnt**, blant annet **Grønland, Færøyene og Island**. Det var rundt ett døgn mellom publiseringen av de første og de neste listene over undersøkelser, noe som kan indikere at flere land kan bli inkludert etter hvert og at omfanget av etterforskningene kan justeres løpende.

Refusjon av tidligere innbetalt IEEPA-toll

Refusjon av tidligere innbetalt IEEPA-toll er fortsatt et sentralt tema på importsiden. Signalene fra administrasjonen tyder på en relativt restriktiv tilnærming til slike krav. I praksis ser det ut til at refusjoner i hovedsak vil bli vurdert gjennom saker som behandles i **U.S. Court of International Trade (CIT)**, istedenfor gjennom en bred eller automatisk refusjonsordning.

I praksis innebærer dette at importører må gå til U.S. Court of International Trade (CIT) og føre en sak dersom de ønsker å få tilbakebetalt toll. Samtidig arbeider **U.S. Customs and Border Protection (CBP)** med å utvikle en løsning i **ACE-portalen (Automated Commercial Environment)** som skal kunne håndtere et stort antall krav om refusjoner.

Lakseutvikling i uke 10, i lys av krigen i Midtøsten fra vår lakseanalytiker Paul Aandahl

Et lavere tilbud av fersk hel laks med hode (-4 % sammenlignet med samme uke i fjor) bidro til å løfte prisnivået med 2 % i uke 10. Dette indikerer at markedet fortsatt reagerer raskt på endringer i tilgjengelig volum. Til tross for en turbulent uke preget av krigsutbrudd i Midtøsten, fikk hendelsene relativt begrenset effekt på den samlede lakseeksporten. Samtidig bidro en sterkere norsk krone til å dempe prisøkningen, slik at prisnivået i NOK ble lavere enn det ellers ville ha vært. Målt i EUR økte prisen i snitt med 7 %, mens prisen målt i USD økte med 16 %, sammenlignet med samme uke i fjor.

Bortfall av markeder i Midtøsten, som De forente arabiske emirater, Qatar og Libanon, ble i stor grad kompensert av økt eksport til asiatiske markeder. Dette understreker en betydelig geografisk omstillingsevne i eksportstrømmene. For fersk hel laks økte eksporten til Kina kraftig, med 118 %, til 2 525 tonn, og overgikk dermed eksporten til tradisjonelle mottakermarkeder som Polen, som i samme uke mottok 1 848 tonn. Også øvrige asiatiske markeder viste solid vekst, med en økning

på 49 % til Thailand og 25 % til Sør-Korea. Utviklingen indikerer at etterspørselen i Asia fungerer som en viktig buffer i perioder med markedsforstyrrelser andre steder.

Selv om tallene bygger på foreløpig og urettet statistikk, illustrerer de næringens evne til rask tilpasning og omdirigering av varestrømmer i møte med uforutsette hendelser. Samtidig må det forventes at økte kostnader knyttet til logistikk og usikkerhet vil påvirke vareflyten fremover. Effekten vurderes imidlertid å bli mer moderat enn den ellers kunne ha vært, gitt dagens sesongmessig lave volum og næringens dokumenterte fleksibilitet.

Referanser

Office of the United States Trade Representative. (12 mars, 2026). USTR initiates 60 Section 301 investigations relating to failures to take action on forced labor.

<https://ustr.gov/about/policy-offices/press-office/press-releases/2026/march/ustr-initiates-60-section-301-investigations-relating-failures-take-action-forced-labor>

Federal Register. (11 Mars, 2026). Notice of Section 301 investigation regarding structural excess capacity and production. <https://ustr.gov/about/policy-offices/press-office/press-releases/2026/march/ustr-initiates-section-301-investigations-relating-structural-excess-capacity-and-production>

<https://ustr.gov/about/policy-offices/press-office/press-releases/2026/march/ustr-initiates-section-301-investigations-relating-structural-excess-capacity-and-production>